

2022/2188(INI)

24.7.2023

ARVAMUS

Esitaja: regionaalarengukomisjon

Saajad: väliskomisjon ja rahvusvahelise kaubanduse komisjon

ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu rakendamise raporti kohta
(2022/2188(INI))

Arvamuse koostaja: Pascal Arimont

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Regionaalarengukomisjon palub vastutaval väliskomisjonil ja rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et ELi ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga on kehtestatud sooduskord sellistes valdkondades nagu kaubavahetus ja teenuskaubandus, intellektuaalomand, digikaubandus, maanteetransport ja lennundus, riigihanked, energeetika, sotsiaalkindlustuse koordineerimine, õiguskaitse ja õiguslane koostöö kriminaalasjades, kalandus, konkurents, liikuvus, investeeringud, temaatiline koostöö ja osalemine ELi programmides, samuti usaldatavusnõuetega seotud erand;
- B. arvestades, et Ühendkuningriigi EList väljaastumise mõju on ELi piirkondades erinev ning kaubandus- ja koostöölepingu mõju piirkondlikul ja kohalikul tasandil on endiselt teadmata;
- C. arvestades, et vaatamata kaubandus- ja koostöölepingule on ELi ja Ühendkuningriigi vahelise kaubanduse taastumine pärast COVID-19 pandeemiat teiste ELi mittekuuluvate riikide ja ELi vahelise kaubandusega võrreldes aeglane, mis võib mõjutada majanduslikku ja sotsiaalset sidusust teatavates ELi piirkondades;
- D. arvestades, et Ühendkuningriigi väljaastumine EList on negatiivselt mõjutanud Interregi projektides osalevaid piirkondi ja partnereid, sealhulgas nende projektide puhul, mis on seotud piiriülese keskkonnakaitse ja kliimamuutuste vastase võitlusega, ning seadnud ohtu territoriaalse ja piiriülese koostöö ning olemasolevad suhted ELi ja kogu Ühendkuningriigi eri piirkondade ja linnade vahel;
- E. arvestades, et kaubandus- ja koostöölepingus ei toetata Ühendkuningriigi ja ELi suhete territoriaalset mõõdet;
- F. arvestades, et 27. veebruaril 2023 jõudsid komisjon ja Ühendkuningriigi valitsus poliitilisele kokkuleppele Windsori raamistiku suhtes, mis sisaldab terviklikku ühiste lahenduste kogumit, mille eesmärk on lõplikult lahendada praktilised probleemid, millega Põhja-Iirimaa kodanikud ja ettevõtjad silmitsi seisavad, ning kohustust säilitada suure reede kokkulepe täies ulatuses;
- G. arvestades, et Windsori raamistik hõlmab paljusid valdkondi, nagu toll, põllumajanduslik toidutööstus, ravimid, riigiabi, käibemaks ja aktsiisimaksud;
- 1. juhib tähelepanu sellele, et kuigi kaubandus- ja koostöölepingul puudub piirkondlik mõõde, luuakse sellega üldine raamistik Ühendkuningriigi osalemiseks ELi programmides; peab eriti kahetsusväärseks, et Ühendkuningriik ei osale mingil määral ELi-välise partnerina Interregi programmides; kordab oma üleskutset¹ uurida võimalusi,

¹ Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT C 506, 15.12.2021, lk 159).

kuidas mõni Ühendkuningriigi piirkond saaks osaleda ELi ühtekuuluvuspoliitika programmides;

2. on veendunud, et seni on kasutamata potentsiaal ELi ja Ühendkuningriigi vaheliseks koostööks kohalikul ja piirkondlikul tasandil ka sellistes vastastikust huvi pakkuvates valdkondades nagu sisseränne, liikuvus, sealhulgas sõjaväelaste ja sõjaliste vahendite liikuvus, Põhjamere, La Manche'i väina ja Iiri mere kestlik majandamine, kaubandus, kliimameetmed, haridus, digiteerimine, inim- ja sotsiaalõigused ning julgeolek; toetab dialoogi ja strateegilist koostööd ELi ja Ühendkuningriigi vahel kõige pakilisemate ühiste probleemide vallas ning rõhutab vajadust luua koostoime ja toetada selliseid kahe- ja mitmepoolse koostöö algatusi ELi ja Ühendkuningriigi piirkondade vahel nagu väinakomitee, võimaluse korral selleks ette nähtud ELi piirkondadevahelise koostöö programmi kaudu, tingimusel et programmi panustab rahaliselt ka Ühendkuningriigi valitsus ning et osalevate piirkondadega peetakse piisavalt nõu ja nad osalevad programmide arendamises;
3. nõuab tasakaalustatud ja koordineeritud lähenemist Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide ja energiasõltumatus saavutamisele nii ELis kui ka Ühendkuningriigis; rõhutab tehnikaalase koostöö, oskuste arendamise, energiasektoris andmete vahetamise ning teadus- ja arendustegevuse alase koostöö olulisust elutähtsa tehnoloogia, süsinikdioksiidi kogumise tehnoloogia, vesiniku, taastuvenergia ja tuumaenergia valdkonnas; on veendunud, et avamere taastuvenergiat ja tuumaenergiat ning süsiniku kogumise tehnoloogiat, gaasi ja vesiniku ning torujuhtmetaristut käsitlevad ühised reeglid on ELi ja Ühendkuningriigi vaheliste kaubanduslepingute sõlmimise hõlbustamiseks hädavajalikud; nõuab ELi ja Ühendkuningriigi kooskõlastatud lähenemisviisi elutähtsa energiataristu arendamisele, et suurendada selle töökindlust ning vähendada taristuhäirete ja energiavarustuse tõrgete tõenäosust, sealhulgas avamerevõrgu arendamist, võttes arvesse taastuvenergia tohutut potentsiaali ning ELi ja asjaomaste riikide pikaajalisi energiaprioriteete;
4. võtab teadmiseks programmiga „Euroopa horisont“ seotud üleminekukorra, mis on kehtestatud Ühendkuningriigi võimaliku osalemise eesmärgil, ja peab kahetsusväärseks, et toetuslepinguid ei saa allkirjastada, kuna need sõltuvad Ühendkuningriigi ühinemisest selle programmiga; kutsub komisjoni ja Ühendkuningriigi valitsust üles kiiresti sõlmima õiglase, tasakaalustatud ja vastastikku kasuliku lepingu, et Ühendkuningriik saaks programmiga ühineda, lähtudes intellektuaalõiguste ja finantsvaldkonnas kokku lepitud reeglite kogumist;
5. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Ühendkuningriik ei osale programmis „Erasmus+“ ja kutsub Ühendkuningriiki üles uuesti kaaluma sellega ühinemist, et suurendada võimalusi korraldada vahetus- ja koostööprojekte hariduse ja koolituse valdkonnas;
6. nõuab koostöö tugevdamist küberturvalisuse valdkonnas, kuna see mõjutab paljusid ELi ja Ühendkuningriigi jaoks vastastikust huvi pakkuvaid valdkondi, eriti digi- ja finantssektorites, IT-, kaitse-, energeetika- ning teadus- ja arendustegevuse valdkonnas;
7. peab kahetsusväärseks Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollide rakendamise tulenevaid pingeid Põhja-Iirimaaal ning väljendab heameelt asjaolu üle, et rakendamisprobleemide lahendamiseks on sõlmitud asjakohane kokkulepe – Windsori raamistik; loodab, et

Windsori raamistik aitab tugevdada pooltevahelisi suhteid, võimaldades neil täies ulatuses kasutada kaubandus- ja koostöölepingu potentsiaali;

8. väljendab heameelt Ühendkuningriigi valitsuse jätkuva tegevuse üle programmi PEACE raames, millel on oluline roll Põhja-Iirimaa ja Iirimaa piirialade vahelises koostöös; võtab teadmiseks asjaolu, et komisjon võttis programmi PEACE PLUS aastateks 2021–2027 ametlikult vastu 2022. aasta juulis;
9. rõhutab, et oluline on kvantifitseerida kaubandus- ja koostöölepingu mõju, sh selle sotsiaalset mõju piirkondlikul tasandil, et võtta vastu kõige enam mõjutatud piirkondade ja neis elavate kogukondade ning era- ja avaliku sektori jaoks kohandatud meetmed; nõuab eelkõige sihtotstarbelise toetuse andmist nendele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kelle asukoht on piirialadel ja kelle äritegevus sõltub eriti tugevalt Ühendkuningriigi turust;
10. juhib tähelepanu sellele, et ELi ja Ühendkuningriigi kaubandussuhetes tuleks erilist tähelepanu pöörata neljale Euroopa Regioonide Komitee² kindlaks määratud majandussektorile, mida Brexit võib kõige rohkem mõjutada, nagu sõidukid, elektrimasinad, puidutooted ja mööbel ning põllumajandustooted;
11. nõuab Põhja-Iirimaa, Šotimaa ja Walesi detsentraliseeritud territooriumide aktiivsemat osalemist ELi ja Ühendkuningriigi parlamentaarses partnerlusassamblees;
12. palub komisjonil kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ja kodanikuühiskonna organisatsioonid nõuetekohaselt kaubandus- ja koostöölepingu rakendamise järelevalvesse; teeb ettepaneku, et EL ja Ühendkuningriik looksid kaubandus- ja koostöölepingu raames kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koostööorgani, et edendada nendevahelist suhtlust ja koostööd.

² Euroopa Regioonide Komitee 2022. aasta uuring „[New trade and economic relations between EU-UK: the impact on regions and cities](#)“ (ELi ja Ühendkuningriigi uued kaubandus- ja majandussuhted: piirkondadele ja linnadele avalduv mõju).

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Artikkel 58 – Komisjonide ühismenetlus istungil teada andmise kuupäev	15.12.2022
Vastuvõtmise kuupäev	19.7.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 33 -: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoş, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituţa, Dan-Ştefan Motreanu, Niklas Nienass, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Rosanna Conte, Herbert Dorfmann, Sandro Gozi, Ana Miranda, Yana Toom, Stefania Zambelli

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

33	+
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, Stefania Zambelli
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Dan-Ștefan Motreanu, Andrey Novakov
Renew	Vlad-Marius Botoș, Sandro Gozi, Alin Mituța, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Corina Crețu, Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Ana Miranda, Niklas Nienass, Caroline Roose

0	-

1	0
ID	André Rougé

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu